

A TARTALOMBÓL:

■ 2013. évi NAV ellenőrzési irányelvek

- *Ellenőrzési célok, kockázati tényezők*
- *Ellenőrizendő főbb tevékenységi körök*
- *Az ellenőrzési típusok tervezett arányszámai*

■ Készpénzfizetés korlátozása vállalkozások között

E egyéni vállalkozókat érintő információk

T társas vállalkozásokat (Bt., Kft.) érintő információk

M magánszemélyeket érintő információk

!!! különösen fontos információk, pl. törvény által előírt kötelezettségek

2013. ÉVI NAV ELLENŐRZÉSI IRÁNYELVEK

Január 28-án jelent meg az a 17 oldalas közlemény, melyben a NAV az idei évre vonatkozó, ellenőrzési irányelveket tette közzé. Az irányelvek között szereplő főbb területek közül az adóztatási szerv ellenőrzési feladataival foglalkozunk. Ezen kívül külön fejezet foglalkozik a vámszerv (vámigazgatási és jövedéki szakterületének) ellenőrzési feladataival.

ELLENŐRZÉSI CÉLOK, KOCKÁZATI TÉNYEZŐK

Az előző évek fő céljai idén is helyet kapnak, melyek a fekete gazdaság, ill. fekete foglalkoztatás visszaszorítása.

Természetesen a korábbi évek gyakorlata idén is érvényesül, ún. alakulás időszakában végzett ellenőrzések, valamint az alakulást követő ellenőrzések, ha az alábbi kockázati tényezőként jellemző az adózóra valamelyik:

- a bejelentett székhelyet székhelyszolgáltató biztosítja;
- gyakori székhely-, illetékesség, illetve tulajdonosváltás;
- a tulajdonos és vezető tisztségviselő lakó-, tartózkodási helye, illetve a tevékenység végzésének helye a vállalkozás székhelyétől eltérő illetékességi területen található;
- a bevallások benyújtásának elmaradása, bejelentési-, adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének elmulasztása;
- nullás adattartalmú bevallások benyújtása több egymást követő időszakban;
- a munkáltató vagy kifizető által foglalkoztatott biztosítottak adatainak, adatváltozásainak bejelentése mellett a kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő adóbevallások, adókötelezettségek teljesítésének elmulasztása;

- nagyobb létszámú munkaerőt munkaerő-kölcsönző cégtől kölcsönbe vevő vállalkozások;
- munkaigényes ágazatokban alkalmazottakkal nem, vagy nem megfelelő számban rendelkező társaságok, áfaminimalizáló magatartással;
- a bevallásokban sorozatosan nagy forgalom és a bevételhez igazodó nagyságú kiadások szerepeltetése (ún. adóminimalizálás);
- az áfa- és a jövedelemadó bevallások összhangjának hiánya;
- közösségi beszerzés bevallásának és továbbértékesítésének eltitkolása;
- a vám szakterület jelzése alapján csalás gyanús export-import ügyletek bonyolítása;
- a vállalkozások kapcsolatrendszerén, számlázási láncolatán, érdekmegosztásán alapuló szervezett csalásban való részvétel gyanúja;
- túlnyomórészt transzfer szerepkör az Európai Közösség tagországainak vállalkozásaival folytatott kereskedelem, melyhez összegében és a forgalomhoz képest jelentős VIES eltérés párosul;
- nagy összegű adóhátralék felhalmozása, főként jelentős dinamikájú értékesítés növekedéshez kapcsolódóan;
- tartós veszteség kimutatása folyamatos működés

mellett, különös figyelemmel azon – a gazdasági racionalitással ellentétes – körülményre, ha egy cégcsoporthoz tartozó társaság folyamatosan veszteséges;

- kapcsolt vállalkozással rendelkező cégek, amelyek esetében – annak ellenére, hogy főtevékenységük nem pénzügyi jellegű – magas a pénzügyi eredmény aránya az üzemi eredményhez, illetve az árbevételhez viszonyítva;
- korábban többször számla-, nyugtaadási kötelezettséget elmulasztók, be nem jelentett alkalmazottat foglalkoztatók, illetve igazolatlan árut forgalmazók;
- de minimis, illetve uniós támogatás igénybe vétele.

A közlemény „Kiemelt vizsgálati célok” fejezetében kiemelésre kerülnek a környezetvédelmi termékdíj tekintetében azok a gazdálkodók, akik a legtöbb termékdíjat fizetik, jelentős összeget igényelnek vissza vagy Magyarországon kívül, de az Európai Közösség területén belül vámeljárást kezdeményezi belföldi székhelyű kötelezettek. Ezek mellett mind az energiaadó, mind a népegészségügyi termékadó tekintetében „különös jelentőséggel bír” a kockázatkezelés.

A közleményben szerepel, hogy igen komplexen vizsgálják nemcsak a vállalkozásokat, hanem a tulajdonosi érdekkört is, az alábbiak szerint:

- az adózási életút bármely szakaszában vizsgálandó kockázatos adózási kapcsolatok különösen:
 - a korábban az adóhatóság látókörébe került szándékos adóelkerülő, fantom cégek tulajdonosainak és képviselőinek érdekeltségi körébe tartozó, bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzés keretében még nem ellenőrzött vállalkozások;
 - az azonos székhellyel, tulajdonosi körrel, ügyvezetővel rendelkező, egymással üzleti kapcsolatban álló vállalkozások;
 - ugyanazon tevékenység több vállalkozási formában, vagy több vállalkozásban egyidejűleg történő folytatása;
 - az azonos tulajdonosi körhöz tartozó megszűnő, átalakuló társaságok és jogutódjaik;
 - a felszámolási vagy kényszertörési eljárással megszűnő társaságok tulajdonosi köre által alapított új társaságok;
 - a kiemelten kockázatos külföldi adózókkal üzleti kapcsolatban álló/állt vállalkozások;
 - az olyan közösségi adóalanyokkal történő fokozott gazdasági kapcsolat, melyek tulajdonosa, képviselője korábban az adóhatóság látókörébe került szándékos adóelkerülő magyar állampolgár, illetve vállalkozás;
 - magyar illetőségű tulajdonosok azonos tevékenységi körű, mind belföldi, mind külföldi székhellyel rendelkező kapcsolt vállalkozásai.

A kiválasztás hatékonysága természetesen akkor a legnagyobb, ha az adózó több kockázati tényezővel is érintett!

Megemlíti a közlemény az internetes „akciókat”, melyek eredményéről gyakran beszámol a NAV honlapján is. Ennek során különösen a kereskedelmi tevékenységet üzletszerűen végző, ám vállalkozással nem rendelkező személyeket szeretnék felkutatni. Egy-egy ilyen vizsgálat során akár év közben is megfogalmazódhatnak új ellenőrzési feladatok, vagy ezeket a jövő évi irányelvek közé építi be a hatóság. A legutóbbi ilyen jellegű ellenőrzésen például egy kutyatenyésztő személy akadt fenn, mely során az elmúlt évek tevékenységéből összesen 26 millió forint eltitkolt bevételt becsültek az adóellenőrök.

2013-ban hangsúlyos lesz a pénztárgépekkel kapcsolatos előírások betartásának vizsgálata is.

A bevallások vizsgálatával kapcsolatban a megszo- kott gyakorlatot olvashatjuk a közleményben, miszerint az ÁFA kiutalás előtti ellenőrzése is fontos eleme az idei irányelveknek, de ez természetesen a személyi jövedelemadó visszautalásokra is érvényes.

Tekintettel arra, hogy a költségvetés adóbevételeinek legnagyobb hányadát az általános forgalmi adó teszi ki, az ellenőrzési szakterület a 2013. évben célul tűzte ki az utólagos ellenőrzéseken belül az általános forgalmi adót érintő ellenőrzések magas intenzitásának megtartását (az ellenőrzések legnagyobb hányadát a jövőben is a jelentős kockázatot hordozó – korábban bemutatott jellemzőkkel rendelkező – adózók körében végzik majd).

A társasági adó tekintetében jó, ha tudjuk, hogy a fejlesztési adókedvezmény igénybevétel feltételeinek teljesítését – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – az adóhatóság az első igénybevételt követő harmadik adóév végéig legalább egyszer ellenőrizni köteles.

A társasági adó ellenőrzések érinthetik a veszteségelhatárolás 2012. január 1-jétől alkalmazandó szabályainak betartását, továbbá a látvány-csapatsportok támogatása címén igénybe vehető adókedvezmény érvényesítésének, valamint az átalakulást követő, jogutód társaságok által átvett elhatárolt veszteség felhasználásának jogszerűségét is.

A jövedelem- (nyereség-) minimum utáni adókötelezettség teljesítésének vizsgálata elsődlegesen azon társaságoknál indokolt, amelyek esetében az ellenőrzés elrendelését egyéb kockázatok is alátámasztják.

A személyi jövedelemadó ellenőrzések körében a költségvetésnek szándékosan kárt okozó magánszemélyek vizsgálata lesz a hangsúlyos. A bevallásában nagy összegű bevételt, és ezzel szemben magas költséget szerepeltető, a jövedelmét minimalizáló egyéni vállalkozók ellenőrzése során fokozott érdeket fűződik a költségek szigorúbb vizsgálatához, a számlák hitelessége és a tevékenységgel történő összefüggés tekintetében egyaránt.

ELLENŐRIZENDŐ FŐBB TEVÉKENYSÉGI KÖRÖK

A 2013. évben ellenőrizendő főbb tevékenységi körök a szolgáltató szektorban:

- » nagykereskedelem (különösen a cukor, édesség nagykereskedelem, az élőállat- és a hús-, húskészítmény nagykereskedelme; az elektronikus és egyéb háztartási cikk, a számítógép, szoftver-, elektronikus, híradás-technikai berendezés és alkatrészei nagykereskedelme; a vegyes termékkörű ügynöki-, illetve vegyes termékkörű nagykereskedelem;)
- » dísznövény, vetőmag, műtrágya kiskereskedelem;
- » munkaerő-piaci szolgáltatás;
- » biztonsági, nyomozói tevékenység.

Ipari ágazatban:

- » hús-, baromfihús-készítmény gyártása;
- » műanyag csomagolóeszköz-, műanyag építőanyag gyártása.

Jövedelmezőség szempontjából ellenőrizendők:

- » használt cikk bolti kiskereskedelmével,
- » biztosítási ügynöki, brókeri tevékenységgel foglalkozó vállalkozások, amennyiben jövedelmezőségük (eredmény/nettó árbevétel) alacsonyabb, mint az adott térségre, gazdálkodási formára tekintettel megállapított, az alábbiak szerinti táblázatban megjelölt jövedelmezőségi mutató 50%-a.

Eddig kifejtett rendkívül pozitív prevenciók hatásukra tekintettel a következő évek adóellenőrzéseit előkészítő adatgyűjtések főbb irányai továbbra is az alábbiak:

- » csomagküldő, internetes kereskedelem;
- » jogi, számviteli, adószakértői tevékenység;
- » a magánrendelőkben végzett járóbeteg-ellátás, fogorvosi ellátás, valamint az egyéb humán-egészségügyi ellátás.

Jövedelmezőségi szintek		
Az adózó székhelye	TESZOR kód	
	4779 Használt cikk bolti kiskereskedelme	6622 Biztosítási ügynöki, brókeri tevékenység
Dél-alföldi régió	10,20%	14,10%
Dél-dunántúli régió	11,60%	17,20%
Észak-alföldi régió	11,60%	12,60%
Észak-magyarországi régió	12,70%	14,50%
Közép-dunántúli régió	11,60%	14,70%
Közép-magyarországi régió	11,60%	18,50%
Nyugat-dunántúli régió	10,40%	14,60%

AZ ELLENŐRZÉSI TÍPUSOK TERVEZETT ARÁNYSZÁMAI

a) Bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzések (ideértve az egyszerűsített ellenőrzéseket is)	62,0%
Ebből:	
– legnagyobb adóteljesítményű adózók ellenőrzései	9,7%
– legnagyobb adóteljesítményű adózók körébe nem tartozó adózóknál végzett, az általános forgalmi adó adónemre is kiterjedő utólagos vizsgálatok	48,5%
– vagyongyarapodási vizsgálatok	4,9%
– bevallás kiegészítése alapján elrendelt ellenőrzések	0,1%
– kiutalás előtti ellenőrzések	8,3%
Ebből általános forgalmi adó adónem vizsgálatok:	6,8%
– átalakuló, tevékenységüket kezdő, a csőd, felszámolási, kényszertörlési eljárás alapján vagy egyéb módon megszűnő vagy tevékenységüket jogutód nélkül megszüntető vállalkozások ellenőrzései	11,7%
– egyéb ellenőrzések	16,8%
b) Állami garancia beváltásához kapcsolódó ellenőrzések	0,5%
c) Egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzések	28,2%
d) Adatok gyűjtését célzó, illetőleg egyes gazdasági események valódiságának vizsgálatára irányuló ellenőrzések	9,0%
e) Ellenőrzéssel lezárt időszakra vonatkozó ismételt ellenőrzések	0,1%
f) Egyéb Art.-on kívüli ellenőrzések (pl. 1+1% ellenőrzése)	0,2%
Összesen	100,0%

KÉSZPÉNZFIZETÉS KORLÁTOZÁSA VÁLLALKOZÁSOK KÖZÖTT **T E**

Néhány évvel ezelőtt, rövid ideig már volt hatályban olyan előírás, mely a vállalkozások közti, készpénzben lebonyolított forgalmat hivatott bírsággal csökkenteni, immáron megint szigorú büntetést kapnak azok, akik ezt megszegik.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art) idén januártól hatályos módosítása az alábbi tartalmazza (3a) pont:

„Pénzforgalmi számla nyitására kötelezett adózó adóköteles tevékenysége keretében más, pénzforgal-

mi számla nyitására kötelezett adózónak a vele vagy más jogalannyal kötött szerződés alapján, az abban meghatározott szolgáltatás vagy termékértékesítés – általános forgalmi adó felszámítása esetén az általános forgalmi adóval növelt – ellenértékéért, szerződésenként **egy naptári hónapban legfeljebb 1,5 millió forint összegben teljesíthet készpénzszolgáltatást.**”

Azok az adózók, akik ezt megszegik, mulasztási bírságot kell fizetniük, melynek összege az 1,5 millió forintot meghaladó rész 20%-a.